

ДАН МУР

ДРУГОЦВІТ

ПОЕЗІЇ

DAN MUR

SECOND BLOSSOM

UKRAINIAN POEMS

Обкладинка мистця Якова Гніздовського

PUBLISHED BY WASYL AND NATALKA DUCHNIJ

Printed by Ukrainian News Publishers Ltd., Edmonton, Alberta

Д А Н М У Р

ДРУГОЦВІТ

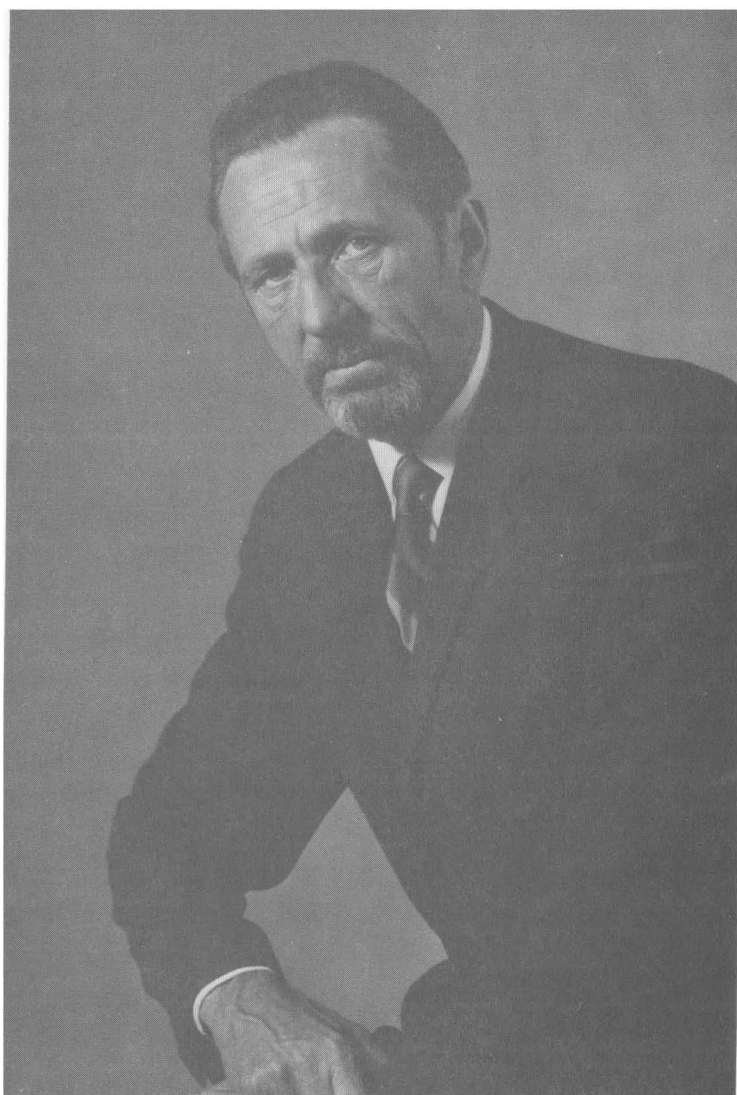
ТРЕТЯ ЗБІРКА
ПОЕЗІЙ

Вступна стаття Яра Славутича

diasporiana.org.ua

КОШТОМ ВАСИЛЯ И НАТАЛКИ ДУХНІВ

Едмонтон, 1979

Д А Н М У Р (1914 - 1978)

31 серпня 1978 р. відійшов із цього світу поет, актор і громадський діяч Дан Мур (дійсне ім'я та прізвище: Данило Мурилка). Поховано його в Едмонтоні, де він прожив останні 30 років. Залишив у глибокому смутку дружину Надію, сина Павла й доньку Любу з її чоловіком Романом Татухом та кількома внуками.

Д. Мур народився 7 лютого 1914 р. в с. Воля на Тернопільщині. Ходив до школи в с. Микулинці, до гімназії в Чорткові, а іспити зрілости склав у Рогатині. На жаль, не мав змоги вступити до університету, бо українцям у Галичині під польською владою не давали змоги добувати вищу освіту.

Після закінчення торговельно-кооперативної школи Д. Мур працює ревізором у Союзі кооператив. 1941 р. одружується з Надією Хаджай. Незабаром доводиться йому залишити Україну. Після тривожних мандрівок опиняється він у Ляндеку (Австрія), де віддається громадській праці серед українців, зокрема театральній діяльності.

Непересічний хист актора й режисера виявляє Д. Мур і після переїзду до Канади — за старанням брата Антона, що виїхав з України ще після першої світової війни. З едмонтонським драматичним гуртком ставить він кілька п'єс, часто виконуючи головні ролі. Багато глядачів мали переконання, що з Д. Мура виріс би, за сприятливих обставин, непересічний митець сцени. Я сам захоплювався його деклямаціями.

Утримуючи родину з різної фізичної праці (заробляв на життя переважно малярем у нових будинках), Д. Мур у вільний час почав дуже цікавитися поезією. Щоправда, пробував своє перо він ще в Європі, але якось не ставився до цього з пристрасстю. Протягом п'ятдесятих років надрукував він кілька віршів в едмонтонських *Українських вістях та в календарях-альманахах*.

Познайомився я з Д. Муром 1960 р. і ми почали приятелювати. Це була винятково чесна і скромна людина, що говорила завжди відверто. Він не казав увічі „цілую руці“, а поза очі — „відьма“ й т.п., як то навіть у Канаді полюбили гуторити деякі його близькі земляки. Від отаких „приятелів“ він завжди остерігав.

Переглядаючи Мурові незрілі вірші, з діалектною лексикою, я незабаром переконався, що цей автор має значний поетичний хист. Бракувало лише літературної освіти й систематичної творчої праці. Якщо спершу він не мав часу для того,

щоб засісти за граматику, правопис, вироблення власного стилю, то за якийсь час я побачив у його хаті нові підручники з української мови, словники, статті з поезики і твори кращих новітніх письменників. Дан уважно слухав порад і завзято брався за працю. Я з великою радістю спостерігав, як він любить слово, шукає його значення, відгадує найтонші його відтінки. Звичайно, все це приходило не легко. „Студіювати в п'ятдесят — не те, що в двадцять”, — не раз він признавався, дякуючи за виявлені недоліки в його віршах і, ясна річ, погоджуючись на поправки. Бувало, він жартував, що „в Яра з'явилися мозолі від правки у віршах Мура”.

Однак треба уточнити, що останнім часом тих поправок майже не було: Д. Мур добре опанував українську нормативну мову. Прагнучи досконалости, він кожен свій вірш давав мені до перегляду. Зі свого боку я пильнував лише того, щоб його мова була чиста й на місці стояли розділові знаки. Зберігаючи його спосіб вислову, я зовсім не втручався в його світогляд чи його стиль. Для мене це була також своєрідна редакторська школа: допомагати так, щоб не накидати свого я іншому поетові.

Д. Мур випустив у світ лише дві збірки поезій: *Жаль і гнів* (1966) та *Скрижалі туги* (1973). Крім того, друкувався він у кожній книзі літературно-мистецького альманаху *Північне сяйво* та в різних тижневиках. Слушно нарікав, що редактори *Естафети* і *Слова* ігнорують його й не беруть нічого до своїх збірників.

Другоцвіт — це третя (посмертна) збірка поезій, приготована самим автором. Кожен вірш відредаговано чи переглянуто у присутності поета (як згадано, останнім часом поправок майже не було) і вміщено тут без жодних змін.

Що ж являє собою поезія Д. Мура? Хоч нерівна, має вона виразну літературну вартість. Я поділив би її на три напрями: національно-патріотичний, релігійний та пейзажно-медитативний. У першому напрямі багато публіцистики, що була складовою частиною творчости поета, але скрізь пульсує енергія, запалюючи масового читача любов'ю до рідного краю, прославляючи боротьбу українського народу за вільне й державне життя. Таких борців поет описує у вірші „Одержимі”:

*Ви — ревне, рвйне серце України,
Його нестримна, неугамовна кров,
На згарищах духової руйни
Ненависть, помста, відданість, любов.*

Другий напрям проходив у Д. Мура в повній згоді з християнською філософією. Будучи глибоко-віруючим, він гадав,

що треба словом і серцем звертатися до Бога, говорити про страждання Христа в ім'я спасіння людства, про непорочну Діву Марію — покровительку українського народу.

Мені особисто найбільш приємний третій напрям у творчості Д. Мура — пейзажно-медитативний. Саме тут досягнув поет значних успіхів, проголосив своє власне ваговите слово. Дуже часто згадані три напрями переплітаються і взаємно себе доповнюють.

Стиль Д. Мура еkleктивний: героїчна романтика, іноді вриваються прояви експресіонізму, часті бароккові нагромадження, навмисна гра словом. Такою грою вміли орудувати лише майстри поетичного мистецтва. Як на зразок, звертаємо увагу на поезію „Листопад”, у якій кожен рядок має анафористичні звуки: так, звуком „Л” починається кожне слово у першому рядку, звуком „П” — у другому, звуком „К” — у третьому, звуком „Г” в четвертому і т.д. й т.п. Наводжу увесь вірш:

*Лисіє ліс.
Плодів позбулось поле
Клепанням кіс.
Голосить гілля голе.*

*Шаршавий шар
Розораний ріллею.
Хиренність хмар
Звисає над землею.*

*Журливий жаль.
Летять лелеки з літом.
Димчаста даль —
Сльота сльозливим ситом.*

*Снується сум
Яругами, ярками.
Доспілих дум
Римую ритм рядками.*

Майже як у Поля Верлена! До речі, коли я приніс йому твори цього поета в українському перекладі геніального Кочура, він, почувши „Осіньню пісню”, ходив по вітальні — як зачарований, повторюючи окремі рядки, зокрема „Неголосні млосні пісні струн осінніх”. Розуміти чар цього твору та його українського різновиду — багато значить! Це значить відчувати красу в іншого; якщо та краса дає естетичне задоволення тому, хто її сприймає.

Для мене немає жодного сумніву: з Д. Мура виріс би великий поет, якщо б він узявся за працю в двадцять, а не в п'ятдесят чи навіть пізніше. Усе ж таки й те, що зібране в трьох збірках, — перегода пересіяне крізь критичне сито — становитиме хоч не великий, але своєрідний і ваговитий внесок в українську літературу. Бодай на старість, бодай останні десять чи п'ятнадцять років прожив Д. Мур у зачарованому колі поезії. Коли я відвідував його у шпиталі, за кілька днів до смерті, він, ледве притомний, дякував за „ту велику насолоду, до якої причастився хоч у другосвіті”.

Посмертна збірка *Другоцвіт* виходить у світ завдяки жертовній допомозі відомих меценатів української культури Василя й Наталки Духніїв, що фінансували також дві попередні книжки Д. Мура, літературно-мистецький альманах *Північне сяйво*, *Історію української культури* та інші цінні видання.

Знаючи, що його дні життя пораховані, Дан Мур заповів, щоб увесь витор за цю збірку перейшов до Ліги Визволення України, в якій він брав діяльну участь, як також в АДУК.

Нижче додаю бібліографію критичної літератури про творчість Д. Мура.

Яр Славутич

БІБЛІОГРАФІЯ РЕЦЕНЗІЙ НА КНИЖКИ ДАНА МУРА

1. Яр Славутич, „Дан Мур: Жаль і гнів”, *Література і мистецтво*, додаток до часопису *Гомін України*, 11 лютого 1967 р. (Передруковано під назвою „Гнівний жаль” в альм. *Північне сяйво*, кн. 5, Едмонтон, 1971, стор. 186-187).
2. Іван Болахівський, „Поет української правди”, *Канадійський фармер*, 6 травня 1967 р.
3. Іван Овечко, „Жаль і гнів”, там же. (Передруковано в кн. *Вибрані поезії, оповідання, статті, рецензії*, 1970, стор. 158).
4. Яр Славутич, „Відродження барокко, Дан Мур: *Скрижалі туги*”, *Українські вісті* (Едмонтон), 19 квітня 1973 р. (Спершу друкване в додатку *Література і мистецтво, Гомін України*, 7 квітня 1973 р.).
5. Іван Овечко, „Поет жалю, туги, ніжності й патріотизму”, *Канадійський фармер*, 17 вересня 1973 р.

ХАРАКТЕРИСТИКА ДАНА МУРА В ЛІТЕРАТУРНИХ ОГЛЯДАХ

1. Володимир Жила, „Західня Канада в українській літературі”, *Західньоканадський збірник*, частина I, Едмонтон, Осередок НТШ на Західню Канаду, 1973, стор. 133-134.
2. С. Andrusyshen, in *University of Toronto Quarterly*, XLIII (1974), 451-452.
3. Яр Славутич, *Українська поезія в Канаді*, Едмонтон, „Славута”, 1976, стор. 69-72.
4. (Некролог). М. Завадський, „Пам’яті бл. п. Данила Мурички”, *Українські вісті* (Едмонтон), 21 вересня 1978 р.

І. ДРУГОЦВІТ

* * *

На старість жити спомином?
Дурити дійсність сном?
Що відлунало гомоном —
Змети все помелом!

Бо хто збратавсь з поетами —
Той став Сковорода!
Тичини спів клярнетами
Зве муза молода!

На гору йди за Лесею —
Дарма, що ти старий, —
І з радісною піснею
Неси тягар важкий.

Пісень жагучим шепотом
Візьми в обійми світ
І серця ніжним трепетом
Цвіти у другоцвіт!

1973

ДО МУЗИ

Покинув я рідні пороги,
Палав у пожежах мій край,
Чужинні верстав перелоги . . .
Ти, музо, мене не лишай!

В хвилинах тривоги, розпуки,
Як серце обхопить відчай,
До тебе підносив я руки . . .
Ти, музо, мене не лишай!

На волі у праці невольній,
Знеможений, втомлений вкрай,
Тобі довірявсь я, надійній . . .
Ти, музо, мене не лишай!

Як радість бродила з весною,
П'янив, одурманював май,
Я завжди шугав за тобою . . .
Ти, музо, мене не лишай!

Ввижаються в вічність дороги —
Не в рідний, нещасний мій край,
В хвилину зневіри, знемоги
Ти, музо, мене не лишай!

1973

ЛИСТОПАД

Лисіє ліс.
Плодів позбулось поле
Клепанням кіс.
Голосить гілля голе.

Шаршавий шар
Розораний ріллею.
Хиренність хмар
Звисає над землею.

Журливий жаль.
Летять лелеки з літом.
Димчаста даль —
Сльота сльозливим ситом.

Снується сум
Яругами, ярками.
Доспілих дум
Римую ритм рядками.

1976

ДРУГОЦВІТ

А. С.

Весна чи осінь плідна?!
То ж відшукай сліди!
І осінь, знай, погідна,
Заквітчує сади!

Назву тебе весною . . .
Давно вже відгула!
Я стрінувся з тобою —
Ти вдруге розцвіла.

І скаже друг сміливий:
— Не стій, іди вперед!
Щасливий і ревнивий
Спиває вдруге мед! —

Не важко в цьому світі
Ковзнутись на льодку . . .
А може в другоцвітті
Немає вже медку?

1973

ЖИТТЯ

Химерність див — земне буття!
Віражів, вивертів дорога.
День кожний — крок без вороття,
Тенет затаєних тривога!

Маленька мить в вінку віків,
Трепетна іскорка горіння
І спалах полум'я вогнів,
Чадне, димчасте, часте тління.

Я з болю вибулькнув на світ
У море вирове страждання;
На острові старечих літ —
У кігтях скиглити конання!

1974

КАШТАНИ

Каштани, каштани, каштани . . .
Благають духмяні нічки,
Щоб крізь непрозорі тумани
Гілки засвітили свічки.

Пишаються вами бульвари,
Весняні, рясні ялинки;
Під вами закохані пари
Плетуть свого щастя вінки.

Каштани, каштани, каштани,
Клапаті, зелені листки.
В задумі німують кияни,
Снують важко думні гадки.

Каштани, каштани, каштани,
Кремезні, кріпкі козаки.
Панують над вами тирани,
Червоно-криваві зірки.

Весна, полум'яна з вітрами,
Засвітить каштанів свічки!
Воскреслої волі світлами
Вогнітимуть вічні віки!

1974

ЖАЛЬ

Лине лист . . .
Хмар чорних ревні сльози.
Вітру свист . . .
Зими лихі погрози.

Сум і глум
Пустим пустують полем.
Надмір дум
Стискає серце болем.

Димна даль —
За відлетілим літом.
Жалить жаль
В душі за другоцвітом.

1973

ЯБЛУКА

Чи чуєте? Падають яблука спілі
Зі стуком важко на мокрий моріг.
Це дні наші немічні, тужні, зітлілі,
Відходять у вічність, стукочуть в поріг.

Радіють вам, яблука, тішаться люди,
Бо матимуть користь, поживу із вас.
О, дні наші стиглі! Будення забуде,
Як відстокотить вас по одному час.

1974

ОСІННІ ДНІ

Які німовні дні осінні!
Ліс золотіє в далині,
Хмарини в небі білопінні . . .
О, як же хочеться мені

Пливти між вами в синім морі
І подивляти дивосвіт,
Грудьми торкати срібні зорі,
І жевріти в кругах орбіт . . .

Ще час, ще час . . . Шелесне листя,
Що міддю падає до ніг,
На перехрестях передмістя
Твердих, протоптаних доріг.

1974

ОСІННЄ

Мчать галопом коні
По далин дивані,
В королів короні
Осінь у ридвані.

Золоті колеса,
У копит підкови,
Розливають плеса
Домнами діброви.

Їде осінь юна,
Стелять коні гриви.
Золотого вруна,
Пасма переливи.

Сіє сяйво сонце,
Благостей багато . . .
Чом сумуєш, серце,
В це осіннє свято?

1973

БАБИНЕ ЛІТО

Білій, прабабине погоже літо,
І наливайтесь золотом, ліси!
Сій сяєво осіннє, сонця сито,
Не перлів срібні розсипи роси.

Минули марно марива примани
І сподівань сповидні, світлі сни.
В серцях ропіють і ятраться рани
Від нашептів настирливих весни.

Минули літа спалахи бурхливі,
Розкошів розшуки і марність мрій,
Зостались спомини сумні, слізливі,
І бовваніють стовбури надій.

Багатий вбогістю, нещастям частий,
І долею подоланий притьмом,
Під вечір, віку тихий і димчастий,
Я в осени гостюю за столом.

1973

ГУЛЬТЯЙ

Вітрами, вирами і свистами
Жене отари чорних хмар
І блискавками б'є іскристими —
Спахає полум'ям пожар.

І плачуть хмари сріблострунами,
Немилосердний яничар
Вергає в спину їх перунами,
Жене в неволю володар.

А місяць під громи навприсядки . . .
До танцю бистрий він мастак!
Ще й люльку закурив від блискавки,
Як запорозький дід-козак.

1973

НА СХІД

Летить на схід, пісні крилаті,
У дивовижний, дальній світ,
Там осінь яблуні крилаті
Заквітчує у другоцвіт.

Горять промінням карі очі
В палких агатових вогнях.
Таємні, тихі, темні ночі
По золотистих, світлих днях.

Уста — не кетяги калини,
Не в'януть, нидіють від гроз, —
А красні грона горобини,
В снігу палають і в мороз.

Хоч ниті бабиного літа
Прядінням зупиняють хід,
Зве туга, болем оповита:
“На схід!” — волає. — “Мчи на схід!”

Хвилюйся, надхненний мій поете!
Свій рубікон не обійти,
Щоб смертником на цій планеті
Удруге осінню цвісти.

1973

ХРАМ ТУГИ

Перлистий піт і рук тверда мозоля,
Гармонія сердець і рвійний тон,
Батьків твоїх тверда, крицева воля —
Звершили ділом величі бетон!

Для тебе, молоде, презирством крита,
В безжалісній, нещадній чужині,
Плющем дурманних розкошів повита —
Шукати щастя у глевкім багні!

Хай стане він для тебе храмом туги,
Хай серце крає болями тобі . . .
Нехай душі барвисто-мрійні дуги
В вітчизну йдуть — на ката, в боротьбі!

Хай буде островом твоєї долі,
Скарбів душевних чистим джерелом,
Шматком маленьким України волі,
У дикій глуші — радісним руслом!

Нехай дзвенить у ньому рідна мова,
Найкращі в світі райдужні пісні —
Та музика, надхненна і чудова,
Що будить ранком і колише в сні.

Неси ім'я Шухевича-Чупринки
Досмертним змагу шляхом у віки,
Не м'яти, рути, ніжні материнки,
А діл разки заквітчуй у вінки!

1973

КОТЯТЬСЯ СПОМИНИ . . .

Покотом гомонів,
Лунами стогонів
Ран у роз'ятрений слід,
Зливними лавами,
Смертними навами,
Виром глибинним у брід
Котяться спомини . . .

Юности мріями,
Палу надіями
В скрегіт тюремних заліз,
Страсти стражданнями,
Риднів риданнями,
Матері спазмами сліз
Котяться спомини . . .

Бур буревіями,
Заграви зміями
У громовісну добу,
Ревом і рокотом,
Посміху покотом
Під смертоносну сівбу
Котяться спомини . . .

Злиднів зневірами,
Звірством і звірами
У благодать чарівну,
За океанами,
Поміж шиканами
У цілини чужину
Котяться спомини . . .

Золота стогоном,
Розкошів розгоном
Тихо в ясну вишину,
Райдуги смугами,
Тужними дугами
Линуть у юнь весняну,
Котяться спомини . . .

Пасмами осени,
Прошарком просині,
Сонця нема та й нема . . .
Слід мій з погрозами
Зціпить морозами
І запорошить зима . . .

ЗИМОЗМАГ'

Хто, осени сп'янілий золотом,
В багряних викупавсь вогнях, —
Той боре зиму, з лютим холодом,
Ялиці зеленню в лісах.

Сніжними бродить сміло далями,
Не гнеться вітами калин, —
Горить шипшин твердих коралями
І жаром китиць горобин.

Скрипить безжурно пішоходами
Морозом в білих чобітках
І сніговими загородами
Катає зиму на санках.

1973

ЗИМА

Ти знов прийшла насуплена,
Неначе володар,
Закутана, задублена, —
Кубло кошлате хмар!

Лягає сніг веретами,
Із висі до землі,
Звивистими заметами
Зміється по ріллі.

Під лютими погрозами
Спиняє біг потік,
Скрипучими морозами
Стинає плеса рік.

Весна вже не за горами, —
Збудився буревій!
Ширяє він просторами, —
Не заведе надій!

Ударить громом блискавка,
Зимові збудить сни —
Воскресне мрія-блискітка
Від подиху весни!

1973

МАЛЯР

Летить весна на бистрих крилах вітру,
Відкрило сонце золоте вікно . . .
З фарбами ранок випростав палітру,
Земне малює сіре полотно.

Зазеленіли ліс і луг, і поле,
Рядками рівних грядок городи,
Залпотіло листям віття голе
І завітчали голови сади.

О ранку, раночку яркий, рум'яний!
В душі осінній смуток, сірина . . .
Накресли квіточку малу, коханий,
Хай зацвіте й мені в житті весна.

1973

ВДЯЧНІСТЬ ЗА ПОДЯКУ

Як почувеш вночі . . .
І. Франко

Не почувеш, голубко, нікого.
Лише туга моя край вікна
Сон хоронить від всякого злого,
Мрійно слухає в тиші вона.

Твого співу дзвінкі переливи
Між ярих бутафорних лампад —
Слухачів зачарованих зриви,
Вдячних оплесків вир-водоспад.

Не тривожся від снів вередливих,
Може в них теж приснюся і я.
У хвилинах прослави, щасливих,
Спом'яни моє скромне ім'я.

1973

ДО МИСЛІ

Вагітній, мисле, гронами,
Палай, гори багрово,
Шумливими шампанами
Течи в крилате слово.

Затрембітай трембітами
Карпатськими верхами,
І завируй орбітами,
Надземними світами.

Там загрими перунами,
Заблисни блискавками
І сонячними врунами
Стелися над полями.

Гаїв зелених дугами
Заговори з вітрами,
Веселих райдуг смугами
Засмійся солов'ями.

Любови ніжним пагонцем
Брунькуй в духмяні ночі
І сріблолицим місяцем
Здивуй дівочі очі.

Чуттів мінливих струнами
Дзвени і грай казково!
Відлунить вічність лунами . . .
Дай слово, мисле, слово!

1972

КОНВАЛІЇ

Зеленим полум'ям листочки
Голублять матернім теплом.
Конвалії дрібні дзвіночки —
Під лісу захисним крилом.

Зірве дівча бильце тендітне,
Поміж палаючих долонь,
Це зіллячко дзвіночкоцвітне, —
І до своїх притулить скронь.

Сп'яніє пахітно дзвенінням,
Бо біла в нім пульсує кров,
А в грудях болісним тремтінням
Спахне народжена любов.

То ж не торкай, дівча вродливе,
Конвалії ярих дзвінків!
Любови щастячко зрадливе, —
Сльозами зросиш серця спів!

1972

МІЙ БІЛЬ

Його не вб'ють торнадо й бурні зливи,
Не розмете гроза, не поразять громи,
Вітрів шалених не розвіють зриви,
Не заморозять скреготи різкі зими.

Мій біль гогоче полум'ям, не гасне.
Я не здолаю палу, жару не здавлю,
Бо невимовне, ніжне і прекрасне
Дзвенить стогарфами в душі моїй — люблю!

Чоло зорали часу бистрі коні,
Білява паморозь прослалась на ріллю.
Хоч інесм мороз вкриває скроні,
В душі весна і солов'їв дзвінке — люблю!

Розкошів марних грайні водоспади . . .
Неглінну тугу, гідру болю не згублю.
Я вічності розкидані принади
Збираю серцем чистим, нию і — люблю!

Хай старість гне, в дугу згинає спину,
Я сліз за юністю мосю не проллю.
В душі лунає владно, безупинно
Палке, п'янке і неподолане — люблю!

Нехай земля мене вколише снами,
У вічну путь піду назавжди без жалю.
Я мертвими в труні шепну вустами —
Страждав, болів, весь вік любив . . . люблю!

1972

ПОЧАТОК КІНЦЯ

Любов співає тугою
Весни духмяні чари,
Мрій райдужною смугою
Зливає понад хмари.

Палає літа палами
Безвинно і безкарно,
Розхлюпує вандалами,
Шумуючи нектарно.

Засяє в осінь золотом,
Забутими слідами,
Склубочеться хмар холодом
І зрониться сльозами.

Зима збере морозами
У білосніжні квіти,
Щоб навесні, між грозами,
Зросли любови діти.

1972

СКІН

Початок і кончина — прах!
(Закон первинного творіння).
Іде нащадок по слідах,
Торкає приск твого зотління.

Дерзнуться іскорки малі?
Розжевріють і блимнуть в спалах?
Зітнуться очі у золі,
В їдких, колючих, гострих жалах!

Прости нас, критику доби.
Жили ми в мріях, животіли . . .
Розкошів, марностей раби,
Пороші попелом зотліли.

А наші пращури, діди,
Ворожі пражили держави.
Безсмертям буйні їх сліди,
Віки ввінчали сяйвом слави.

1974

В'ЯЗЕНЬ

Долаю дальні далі,
Простори неозорі.
Лечу крильми печалі
В надхненній висоті.

П'ю уст твоїх коралі,
Очей блакитні зорі,
Тчу дум моїх скрижалі
У сивій самоті.

Глум, реготи сваволі
Криваві ятрьть рани,
Безжально жалять болі
І серце у вогні.

О, злющі примхи долі!
Заліз важкі кайдани.
Лунає гомін волі
Й конає в далині . . .

1974

ВІЧНІСТЬ

Життя — короткі миті,
Блиск бистрих метеорів,
Крихкі, тендітні ниті
І примхи семафорів.

В віках лиш той не згасне,
Хто в горні горя зроду
Горів життя дочасне
Й погаснув для народу.

Лиш той верхів досягне,
Хто рине круто вгору
І питиме, бо прагне
Предвічності простору.

1974

СОН

Ти знов явилася мені у сні.
Назавжди наші розійшлись дороги.
У морі ласк, в бездонній глибині,
Я плавав довго в трепетах тривоги.

Ти повела мене у щастя рай,
Де сонце, трави, леготи і квіти.
Шумів, шептав, мінився водограй,
Щоб чар кохання пити і п'яніти.

Вогні розпалених твоїх очей,
Немов пожежі, полум'ям неситі,
Вливали спрагу до моїх грудей,
Нектаром уст твоїх її гасити.

Щезайте марно, марива нічні!
Летіть назад за юними літами.
Невже мені в осінні, темні дні
Щасливим бути в ночі тільки снами?

Здолаю примхи долі — самоту,
Що водить смутком, нудить білим світом.
У пізню осінь знову зацвіту,
Хоча безплідним, ярим другоцвітом!

1974

ДИМНІ ДАЛІ

Дарма. Не даленійте, димні далі.
До вас шляхи верстати — не мені.
Замкну життя мого важкі скрижалі,
В сумні, імлаві дні на чужині.

Несла до сонця невгамовна сила.
Летіли легко молоді літа.
Опали спалені плавби вітрила
І чавить неміч, ночей чорнота.

Не даленійте, димні, дальні далі.
Не дожену вас більше у житті.
Здавили давма спалахи-печалі
В глухій, холодній, хижій самоті.

1974

ЧАС

Відносить час весняний сміх дитинства
І літа пал, і осінь золоту, —
Приносить холод, немочі насильства,
Привабливу на подив самоту.

Німі й глухі чотири сірі стіни,
Без ґрат, замка, — не мрійна це тюрма
Для тебе, старче? Час пливе без зміни . . .
Радій, розкоші пий, п'яній! Дарма

І часу ти не гай, бо ці хвилини,
Ані на мить не вернуться назад, —
Хіба в думках спалахують щоднини
Спонтанні спомини, як сни розрад.

1974

ГОРОСКОП

Чом ти така близька мені,
Така далека у просторі?
Нам зустрічатись лиш вві сні,
Наш гороскоп зріднили зорі.

Пий, сонце, мрій моїх струмки,
Спинися над її красою,
Проміння золоті жмутки
Розсип на спокій сну росою.

Не зазирає ти в очі їй;
Хоч не ярке, а лагідне при сході, —
Торкнись шовкових, ніжних вій —
І виринає на небозводі.

1974

ДУМИ

Щоб людей любити,
Треба мати серце,
Щоб добро творити, —
Доброти відерце.

Бо любов — горіння,
Полум'я нестримне —
Зм'якшує сумління,
Крижане і зимне;

Добрість наливати
У порожні чари . . .
П'єш ти аромати,
Інший п'є нектари.

Бути чоловіком —
З'їсти соли грудку.
Для слабих будь ліком,
Радістю у смутку.

1974

ЩАСТЯ

Убгати щастя в аксіому
Віками прагнуть мудреці,
Та не вдалося ще нікому,
Його втримати в п'ястусі.

Хоч хтось і кланявся у ласці,
Та не збагнув по береги:
Найбільше щастя — у нещасті;
Глумляться з нього вороги.

В любові щастя — певна звада.
Пливають медові, райські дні . . .
Облеслива і підла зрада
Пекельні розлива вогні.

Багатство — щастя. Це не новість, —
Вагою давить до землі.
До зриву крил рокує вбогість,
Плавби буде кораблі.

Знаходить щастя дехто в славі,
Що гомонітимо віки, —
Віддав він людству чи державі
Життя найкращі сторінки.

Не вбгати щастя в аксіому.
Сплитай із мрій його вінець.
Сплетеш, осягнеш і — по всьому!
Початок щастя і кінець!

1975

ВОЛОШКИ

Посію під вікнами сині волошки —
Хай рясно цвітуть навесні.
Щодня підливатиму рівні рядочки,
Щоб синьо всіхались мені.

Хай роси співають у місячні ночі,
Як сонечко зійде ясне.
Побачу в пелюстках коханого очі —
І солодко серце зідхне.

Волошки, волошки, блакитні блавати!
Засмійтесь блакитно, рясні.
Навчіть моє серце любити, кохати,
Щоб щастя всіхнулось мені.

1975

ПОВЕРНИ ЩАСТЯ

Поверни щастя мить —
Серце нис, скімлить
І спалахує жалю вогнями.
Чорна неба блакить,
В ній невидану нить
Снує туга до тебе роками.

Поверни щастя сни,
Світлий усміх весни,
Дзвони сині у чистому полі.
Розцвітали сади,
Ми спивали меди
І п'яніли в солодкому болі.

Поверни щастя ніч,
Хоч одну з наших стріч,
Як в безмежному неба просторі —
Міріадами свіч
Зазирали до віч,
Усміхались, моргали нам зорі.

Поверни щастя день,
Пал червоних вишень,
Сляні соняшні золотопади.
У екстазі надхнень
Рій незнаних пісень
Я розсію у райдуг каскади.

1975

НІЯГАРА

Не з шумом ширяє шалений шугай,
Громами гримить, рокотить чорна хмара, —
Озер переливом наповнена вкрай,
Гуде, стугонить, дудонить Ніягара!

Немає цим водам інакших доріг —
Розлитись дзеркальним, сонливим спокоєм.
Замулити, змити запону-поріг,
Розтерти, скрушити той креміль пробоем!

Це ж валяться води з підкови-скали
У прірву — розбитися бризок росою . . .
Підносяться в клубищах сірих імлі —
І виснуть веселок мости над рікою!

Бринить, клекотить піднебесна блакить!
Краса чарівна й непорочна. Примара!
Реве і погрожує, стогне, шумить
Канадський красунь — водоспад Ніягара!

Побачив тебе — не здолаю жади!
Ти велич і сила, і подив над світом!
Бажання! Ким бути? Масивом води?
Чи пругом порога — незрушним гранітом?!

1975

У ПУТЬ

Дивлюся в синь. Замріяна, пречиста.
П'ю серцем срібну, росяну красу.
Вечірня даль багряно-золотиста . . .
Розкошів райських дерево трясу.

Згасає сонця пал. Цвітуть зорини
І котить місяць коло мідяне.
Думки летять під небо України:
В дорогу час принаглує мене.

Стій, часе, стій! Не встигну за тобою!
В долонях долі ниточка життя!
Минулим марю. Ти ж летиш стрілою,
Хвилини тчеш — віки без вороття!

Спинися, стій! Дарма. Глумиться доля,
Мигають миті щастя в даліні . . .
Збирай плоди поораного поля
Плугами мрій своїх на чужині!

1975

* * *

Хвилі розпливчастим золотом
Плещуть, заливши ліси.
Б'є в піднебесся бій молотом . . .
Сонце! Не вибий краси!

Зимо, прелюта, з морозами!
Стримуй буремні вітри!
Розгулом, ревом і грозами —
Золота їх не зітри!

Осінь чаклунськими чарами
Зелень золотить рясну . . .
Серця рвачкими ударами
Славлю красу чарівну!

1975

ЛЮДИНІ

Збагнути вічність, вчути тиші дзвони,
Спинити час, зирнути за простір . . .
Даремні всі, людино, перегони!
Глухий твій слух, сліпий, короткий зір!

Так. Правда це. Ти розщепила атом.
(Собі на смерть, нещадну і страшну.)
Твій мозок став сталюму мозку братом,
Ти швидкістю скорила далину.

Тяжінь землі зриваючи попруги,
На місяць сіла. Ні озер, ні рік . . .
Мертвотних прахів вибивши наруги,
До зір сягаш — закороткий вік!

Скруши маленьке макове зеренце.
Те кільчення — первісне джерело.
Зліпи нове із паростковим серцем,
У землю кинь, хай виросте стебло!

1975

ПЕЙЗАЖ

Земля, вся золотом залита,
Спочила солодко вві сні.
Снить, снігу саваном сповита,
Про розцвіт рясту навесні.

Мороз мережить мрій міражі
У рамах вікон, лине в ліс,
Пухнаті напинає пряжі,
Скрипить під потиском коліс.

Зорить зірками баня синя.
Вітрець не ворухне крильцем.
Німої тишини святиня,
Молійник-місяць в ній жерцем.

Ми всі з землі. Нехай. Байдуже!
Поете! Прагнеш в Пантеон?
Про що ти снитимеш, мій друже,
Коли здолає вічний сон?

1975

МАКИ

Зумій і маків зрозуміти мову!
Ніхто не сів: дикі, польові.
Послухай їхню розповідь чудову,
Чому цвітуть і на чий крові?

Вони співають світанкові роси,
Та в хаті їхні опадуть листки.
Коли складала смерть життя в покоси,
Червона кров струмилася в річки.

Тендітні з неї виростають маки,
Славетні свідки нездоланих днів!
Ворожі відбиваючи атаки,
Ідуть когорти відданих синів.

Зумій же маків зрозуміти мову,
Вітрами їх нав'яні вістки.
Взимі зникають, а з весною знову
Сповняють кров'ю ніжні пелюстки.

1975

ВІРА

Мислі — молотом.
Твердість криці.
Не збути мірою,
Здобути золотом
Надр криниці.
Вірую.

НАДІЯ

Сійнув зеренце
Леліяне в ріллю.
Зійшло.
І врунється . . .
Вже розцвілася мрія.
Тріпоче серце.
Сльозами піділлю
Стебло.
Колоситься
Надія.

ЛЮБОВ

У грудях пал.
І серце мліє.
Співають небо і земля
Хорал.
Навкруг вирує,
Міниться, радіє
Шал.
Летить здаля
В безодню стрімголов,
Шаліє, вис,
Мчить . . .
А любов —
П'яніє
І мовчить.

1976

ЖАЛЬ

Ю. С.

Чоло захмарене
Над луком брів,
Бо серце зранене.
У грудях гнів
Гніздиться зміями,
У мозок вліз.
Печуть під віями
Жарини сліз.

1976

БІЛОКОРИЙ

Берізко плакуча, тужлива!
Чом гілля ти гнеш до землі?
Чому ж ти така нещаслива,
По кому твій плач і жалі?

Чи в дуба закохана силу,
Що хугам не хилить верхів?
Покинув тебе, свою милу,
На сором, безчестя вітрів.

Чи сльози спливають гілками
І зрошують рясно моріг,
За впалими в полі синами,
На грані кривавих доріг?

Скажи, чарівна, білокора,
Свою таїну всіх таїн.
Твій смуток важкий і покора
Народжують в серці поклін.

1976

ПЛАВБА

Пливу по золотому лісу лоні
Щоглистим автоматом ув осінні дні.
Мрійлива синь в альбертському підсонні
Безкраїм обрієм яриться в далині.

Гойдає солодко асфальт-дорога
По хвилях видолів, хребтах горбів;
Повзе, неначе гусинь та стоного,
Зміється вигином гнучких боків.

В душі звучить лунка, могутня пісня
Стогарфами, дзвінкою міддю труб.
Мелодія не нинішня, — колишня;
Мені співав її кремезний дуб.

Колись по стовбурі спинався я вгору,
Щоб довершити неземних чудес —
У золоту, сяйну, осінню пору,
Торкнути синяву ярку небес.

А дуб співав і дзеленчав жолуддям,
Шумів, сміявся із моїх примар:
— Невже схотілось нерозважним людям
Торкнути синь, як я торкаюсь хмар! —

1976

ДО ВІТРУ

О вітре! Даруй бистрі крила!
До рідних долину сторін,
Де мати мене народила, —
Віддам їй в могилі поклін!

Торкнувшись Серета гладі,
Де юні купались роки,
Босоніж пройду по леваді,
Під шум шувару й осоки.

Пораджуся нишком з дубами,
Про чари наврочених зваб.
Наслухаюсь я вечорами
Симфонії — кумкання жаб!

Напни мого серця вітрила!
Притьмом попливу до полів,
Росла в них, цвіла моя сила
І жайвора виспів п'янив.

Похилу обходячи хату,
Чуби розчешу ясенам.
За це я тобі у відплату
Життя свого решту віддам.

1976

ГОРОШОК

Горошок, пахучий горошок,
Вдягнувши зелений жупан,
Забрів до берізки в куточок
І ніжно сповив її стан.

Горошок, вусатий горошок,
Не рідний горохові брат,
Цвітіння солодкий медочок
Розлив — запашний аромат.

П'яніє струнка, білокора . . .
У вічність вливається мить.
Звисає гілками покора
І листячком щасно тремтить.

1976

ВИРІЙ

Тужливий, журавлиний жаль
Безлунно відлетів за літом.
Димить доріг димчаста даль.
Сльозини сіє осінь ситом.

Пождіть, журливі журавлі!
Візьміть тужбу мою на крила.
Не залишіть у слізній млі, —
Несіть туди, де жде могила.

Полине туга в вирій свій,
І залишусь я сиротою —
Без тебе, рідний краю мій,
Повік блукати чужиною.

1976

СОНЯШНИКОВІ

Сонця квітці ясною порою
Світлим серцем складаю пісні.
З юних літ подружила зі мною, —
Гріла вдень і всміхалась у сні.

В сонця квітку вдивляюся днями,
Як хмарками клубочеться сум
І голублю її вечорами
У надхненні народжених дум.

Сонця квітку люблю я до болю,
У короні сяйній, золотій.
Бачу в сонці сяйну її долю —
Золоте сяйво сонця у ній.

1977

КВІТКА ЩАСТЯ

Квітку щастя шукаю роками,
Переміряв далекі краї.
Це про неї співають віками,
Славословлять співці-солов'ї.

Де ж ти, квітко? У ханських хоромах
Ханенят ущасливилюєш ти?
По яких, по дубових дібровах
Чудодійну тебе віднайти?

О, поете, закоханий в людях!
Ти не знаєш, — вночі, як і вдень,
Квітка щастя цвіте в твоїх грудях
Пелюстками палкими пісень.

1977

ТЕРПІННЯ

Бур'ян, хабаззя в посмутнілім полі
Стінають куті, гострі, лемеші.
Страждання, муки, невгамовні болі
Зітнуть, очистять прогріхи в душі!

Солодкий гріх, спокусливе чманіння —
Це світлоспад у прірву темноти.
Лиш той свого не діжде воскресіння,
Хто не зазнав земної гіркоти.

Тож не лякайся терпінь, страждань, мій друже!
Вони хирявість перетоплять в сталь.
Хай біль бичус, — перенось байдуже:
Душа відновиться в ясний кришталь!

1977

ТИХИЙ ОКЕАН

Він обліг половину планети,
Спить в обіймах космічних орбіти.
Снить початок прийдешньої ери —
Полиняють принади Венери.
Розцвіли його синню вишини,
Ревно сонце лле золото в днини
Й позирає, сховавшись за хмари, —
Не зникають блакитні примари.
Сивий місяць згубив свою вроду
І дарма задивляється в воду.
В глибочінь поринає бездонну,
Щоб зігрітися в нічку холодну.

ПРОВЕСІНЬ

Закрийте пащі, ненаситні труни,
Холодні челюсті, глейкі гроби!
Настрій, поете, серця ніжні струни,
Твори нетлінні для віків скарби.

Крокуй нестримно, радісно з весною,
Хай паморозь золотить сонце стоярке.
Ставай зі старістю на прю, до бою,
Рубай, що кволе, немічне, хистке.

Настав вітрам буремним никлі груди,
Злети над обрії, незвідані світи,
Де синіх вод не доторкались люди
І пий нектар небесний чистоти.

Космічних вирів полони орбіти,
Зірок молошні проверстай шляхи,
Щоб сміло словом міг ти володіти,
Сягнути творчости сяйні верхи.

Вертай на вбогу соняшну планету,
Здивуй піснями недолугий світ.
Неси горою музи естафету
І забрунькуй в осінній другоцвіт!

І скаже хтось: — Не принесе він плоду.
Це ж пустоцвіт. Напруга без мети! —
Він старість запліднить у насолоду,
Осушить сльози — роси самоти!

1977

ПРИВІТ ВЕСНІ

Вітай, вітерцями в'юнкими навіяна,
З блакиттю небесних глибин ув очах.
Ти золотом сонця залита, засіяна,
Сповита яркими зірками в ночах.

Ти квітами, травами лук закосичена —
Ніхто не опише твоєї краси.
П'янкх ароматів пахінням насичена —
Їх сонце співає зі сріблом роси.

Освічена сяйно рясними каштанами,
Палаючих білістю, безліччю свіч.
Увінчана райдуги цвітом, тюльпанами,
Що радісно, дзвінко сміються до віч.

Шумуєш, пустуєш бурхливими ріками,
Заносиш і зносиш круті береги.
Загоюєш рани чаклунними ліками,
Серця розгріваєш вогнями жаги.

О, весно всесильна, ніким непокорена!
Ск्रेसи в її серці льоди крижані.
Любов моя плаче голодна, заморена,
У ночі жагучі твої чарівні!

1975

ВЕСНА

Нарід — граніт, а не суцільна рана.
Струпами встелені тверді пруги!
В душі — вогненні клетоти вулкана,
Прибої гніву б'ють у береги!

Їх сонце — темінь, горобині ночі,
Жахами хмарені кремлівські дні.
Сліпі, бо в більмах емведівські очі,
Сексотів вуха марні в глушині.

Встають хоробрі, дужі, одержимі, —
Блищать свячені в жилавих руках,
Втопити леза гострі, невмолимі,
В монголо-фінських, диких байстрюках!

Хай гнуться Дзюби — крем'яні Морози!
У божевільнях сатани сини
Не здавлять волі, бо в нестримні грози
Громи рокочуть подихом весни!

1974

ВЕСНЯНЕ

Дзвінкими гарфами золотострунними
Бренить блакитність неба голуба;
Вітри вирують вирами бурунними —
Сяйна, сліпуча соняшна сімба!

Пливу полями пагорбів пушистими,
Моргають маки мрійливо мені,
Вп'ялись волошки віями вогнистими
В зеніт, земні зорини запашні.

Грудьми рву простір, радісно розкрилений,
Паду, подоланий, в полон весні,
І думу думаю, у даль задивлений, —
Про подвигів поривчасті пісні!

1973

II. СУЧАСНІСТЬ

СУЧАСНІСТЬ

“Я емру, щоб ви жили”.

Сказав Мороз до сина і дружини
У володимирській туртур тюрмі.
Конає з мук за волю України,
Лишаться сироти його самі.

Ми, патріоти, в вільному ще світі
Молебні служимо, в руках свічки,
Як людство снить на динаміті
І волі кров спливає у річки.

В палку пору повітряних піратів,
Горил та одержимих, мужніх партизан,
Протести вносимо і кандидатів
Шлемо до славних світу горожан;

Турбуємо послів і сенаторів
Міністрів і голів глухих держав,
Щоб до червоних, тайних світлофорів,
Лобами билися з високих лав.

Самі ховаємось за барикади,
Щоб на приціл не взяв нас емведист . . .
Із нас кепкують мирні амбасади,
Шпигунські кубла всіх столичних міст.

Ще й дітвору ми кличемо на голод —
Мороз так робить! Ви також робить!
А де ж важкий більйонів наших молот,
З бенкетів, “партій”, ювілейних “літь”?!

Забули всі ми заповіти Бога,
Що віра тільки дією жива;
Лиш від ударів родиться тривога,
А сліз, квилінь — не слухає Москва!

11 вересня 1974 р.

ОДЕРЖИМІ

Скрижали правди . . .

Яр Славутич

В добу страхіть, насильного терору,
В ніч мороку, в червоні рани дні,
Ви на стрімкій Синай знялися вгору —
Нести скрижали правди кам'яні:

Святим наснажені куща горінням,
Спахнули в темряві жевріючим стовпом —
Вести своє з неволі покоління
В пісках пустелі прадідів руслom;

Палаючі, незгасні смолоскипи,
Священні жертви на віків столі,
Живі торпеди, віщі прототипи,
Змести з морів ворожі кораблі!

Ви, атомів розчеплених стотонни,
Руйнуйте затії ворогів.
Нехай облудливі брехні закони
Не хилять ваших гордості голів!

Ви — ревне, рвійне серце України,
Його нестримна, невгамовна кров,
На згарищах духової руїни
Ненависть, помста, відданість, любов.

Ваш голод, холод, каторжне страждання —
Твердий, незламний змагу заповіт;
А кам'яне, мов гробове, мовчання —
Відчай кривд, що облетіли світ.

Ви — гомін совісти, що зве неспинно,
Пророки світлих воскресення днів.
Безсмертна ти, бездоляна батьківщино,
Якщо таких народжуєш синів!

1976

МОРОЗОВІ

*Заморожуй Москви навалу!
Яр Славутич, "Мороз".*

Злютовуй води розливні народу
В один суцільний змагу моноліт.
Свій гнів заковуй у крижини льоду,
Влий в серце криці міць і динаміт.

Дихни завій далеким, білим жаром
Невинних душ сибірської тайги.
Спали бур'ян і хмиз, що диким шаром
Прослали в чисте поле вороги.

Не згасне твій життя в тортурах промінь, —
Спахне в пожар під копитом орди,
Покотить бурунами волі повінь,
Москви замулить, занесе сліди!

1974

МОНУМЕНТ

Святковий, радісний і величавий,
У Домі Молоді* пропам'ятний бенкет,
Бо на сторожі в світлий день ласкавий
Став генерала бронзовий портрет.

Не монумент скульптурного надхнення,
Увіковічена у бронзі тлінь, —
А смолоскип довічного горіння,
Дороговказ для довгих поколінь!

Це гніву шал за кривди й біль народу,
Рубінів осяйна, пролита кров,
Всепаляна жертва Богу за свободу,
Безсмертна, вічна, віддана любов.

Чи чуєш, друже, брате, дочко, сину!
Потужний дзвін із бронзових грудей:
— Своє життя віддав за батьківщину,
За здійснення святих її ідей. —

Уніч і вдень, у кожній він хвилині
Лунатиме наказами тобі:
— Здобудь свободу рідній Україні,
Або за неї згинь у боротьбі. —

Дзвеніти буде в бронзовому лоні,
Аж поки зійде сонце весняне
І в київським героїв пантеоні —
Як полум'я — прославлення спажне!

Хай віщий дух Шухевича-Чупринки,
В протуберанцях вічних, у сонцях,
Витає в цьому домі щохвилинки,
Живим вогнем у молодих серцях!

1976

* В Едмонтоні.

ТВЕРДЬ

Юрієві Шухевичу

Діамантова твердь — дух у каторжнім тілі!
Не розкришить незламність монгольська Москва!
На зруйнованій зайдами батька могилі
Розгортає аннали епоха нова!

Альказар України в червоній облозі.
Перебрало безсмертя Москардову тлінь.
Двадцять літ у сибірським, шаленім морозі
Рідний син кам'янів — на криштальну цвітінь!

Він мовчить, щоб жалю не почули вампіри,
Спраглим полум'ям волі горить самоцвіт.
А про нього говорить тайга й дикі звірі,
Скарги шле в піднебесся здивований світ.

Сила-міць його в чині — не в буйному слові.
Горем приспаних, збудить грімкий буревій.
Він промовить набоєм у батьківській мові!
Поведе переможньо мільйони — на бій!

1972

НОСТАЛЬГІЯ

Замовкни, замри, непокірлива туго!
Не всмоктуй у душу жадібних п'явок!
Бездольних надій нерозгадана дуго,
Пряди пасма смопину в пряжу думок.

Палац гостроверхий — похила хатина.
Клекоче лелека на стрісі в гнізді.
Дивуюсь, як хлопчик, — ласкава пташина
Стоїть на одній, на червоній нозі.

Літ юности гаю, рожевих мрій раю!
Пестливі співці, пташенята мої!
Любіших мелодій в житті я не знаю,
Над щибети ваші, п'янки солов'ї!

Вмивається серце вогнями-сльозами,
Б'є блискавка в душу громи навісні.
Для тебе, чудовий мій краю, роками,
Тчу тужні, стражданням надхненні пісні.

Найкраща із краєвих країн, Україно!
До тебе, свята, дорога, чарівна,
Думками і снами молюся і лину, —
А тут чужина, чужина, чужина . . .

1975

СВІДОМІСТЬ

Стривожене серце розтерзують трепоти.
Свідомість — стріл смерти січуть блискавки!
Настирливі старости сивої шепоти:
— Чи слів непотрібних писав сторінки? —

Ще викрешу іскру з душевної кволости —
Спахнути надхненням до сині вишин,
Крильми заширяти безжурности, радости,
Впірнути в бездоння до надрів глибин.

Безумні вінчають чоло самоцвітами!
Сплету слів лаврових листочки в вінки!
Розквітнуть ізнов восени другоцвітами
Неплідної старости голі гілки!

7 лютого 1976 р. (В день народин).

МАМІ

Над свіжими схилившись слідами
Дороги вічної в надземний світ,
Кладу в сльозах тремтячими руками
Нев'янучий любови й шани цвіт.

Зірки ромашок, м'яту й материнку,
П'янке пахінням листячко і цвіт —
Ти ним змивала синові голівку
За непотьмарених, дитячих літ.

Кладу невинний, білий цвіт лелії —
Ти з ним молилася на самоті,
У стіп Пречистої, благаючи в Марії
Для сина долі доброї в житті.

Кладу троянди захватно-багрянні —
Тобі віддавна віддана любов,
Твого серця розривної рани
В тверді рубіни зціпеніла кров.

Як чаша горя сповнилась по вінця,
Твій сивий волос у катів ногах . . .
— Я породила сина-українця!
Мене убийте, польку! — Громом по ляхах! —

Складаю квіти, жовто-променисті,
Зелених сосон сплетені вінки —
Шляхи розлуки, довгі та тернисті,
Лягли на наші втоптані стежки.

Замість землі на домовину грудку,
На вічності неповоротну путь,
Кладу дрібну, тендітну незабудку, —
Ти все просила сина: "Не забудь"!

1 травня 1973 р.

* * *

Мово, рідна мово!
Дай вогненне слово!
Приспані під серцем розбуди пісні.
Не стелись шовково,
Сонно, колисково —
Розпали пожежу, спалахів вогні!

Загними громами,
Блисни блискавками,
Рокочи торнадом у глухій добі!
Світ торгує нами,
Вільними рабами,
Сліпо, в божевільній, без керма плавбі.

Вчує нас еліта,
Можні, владні світа?
Гнані, зупинились ми на чужині.
Божі, бідні люди,
Півночі приблуди
В прадідівській рідній, вільній стороні,

Закували волю,
Уярмили долю,
Знівечили рідне, дороге, святе.
Вбили віру в Бога,
Каторга й тривога,
Темрява покрила сонце золоте.

Мово, рідна мово!
Дай вогненне слово —
Розбудити, в рабстві приспаних, братів:
Атомовим зривом,
Хмар отруйним димом
Винищити зайдів, лютих москалів!

1976

КАЛІКИ

О, скільки жалісних калік!
Уважно глянь на пішоходи —
Пливе, шумить живий потік
В день соняшний і в час негоди.

Летів би з вітром цей скелет, —
Ця ніжна і тендітна раса,
При ньому жінки силует,
Чи ситі гірка й горбик м'яса?

Безхвоста сарна чарівна
Прийшла між люди прямо з лісу, —
Юначка мрійна, мов весна,
Так плоти підтягла завісу.

Не чуб, чуприна — кінський хвіст,
Одежа — латане лахміття,
А борода — куцятий ріст.
Це монстр двадцятого століття!

Не кпи, поете, в чужині,
Надхненними нудьги піснями!
Ні! Дайте милиці й мені,
Піду я в крок, каліки, з вами!

1974

ДО КРИТИКІВ

Надхнені Богом, палом ласк,
Безсмертні їх горіння,
Покірно йдуть простори, час,
В їх духа володіння.

Їм відкриває чар-краса
Всі ніжності й принади,
Їм перламутриться роса,
Срібляться їм каскади.

Не дав Господь мені тих благ,
Прости, даруй провини . . .
Дав твердість днів, мозольний змаг,
Недолі злющі кпини.

То ж не судить, о критики доби,
Рядків моїх, — це сльози,
Усмішки скорбної судьби
І лютих зим морози.

1967

III. РЕЛІГІЙНІ ПОЕЗІЇ

БОГОРОДИЦЯ

Дай слово, мово, пещена вітрами!
Дай шепітний, преніжний гарфи стрій,
Щоб я душі надхненними піснями
Прославив, Мати, світлий образ Твій!

Твоє лице — цвітіння, вимріяне снами,
Не вбогої краси земні зразки.
Симфонія, нашептана казками, —
В ній щастя й болю розпливлись струмки!

Уста — троянди. Ні! Тремтить тривога
І в'ялить сором квіти запашні . . .
Ви цілували личко Сина-Бога, —
Пелюстки райські, ніжні, чарівні!

В очах — небесні, голубі глибини.
Чи хто впірнув у них колись до дна?
Збагнув надземні осяйні зорини?
Зориш на всесвіт ними Ти одна!

Промінням сонця — золотисті коси
І діядеми синь на світлому чолі.
Сльозини болю, срібні перли-роси,
Падуть з очей до страдної землі.

Лілей, конвалій білина пречиста
Не віддзеркалить Діви чистоти.
Гріхом неоркнута, свята, сьайниста,
Безтінна ясність світла повноти!

Господь зберіг Тебе перед віками
Від первородного гріха вини;
Для Бога-Сина — храм у лоні мами . . .
Ти — скарби ласк, доброт і таїни!

Любов'ю серце до верхів налите,
Царює в царстві Божому в віках;
Мечами болю гострими прошите,
Спасіння людства світу на руках!

1975

ЛЮРДСЬКИЙ МАТЕРІ БОЖІЙ

В затишші гір видніє в скелі грота,
Водички чиста плюскотить блакить.
Святі небес відкрилися ворота —
Пречиста Діва на землі гостить!

Немає місць на соняшній планеті,
Де не ширяла б вістка голосна:
З'явилась "Гарна Пані" Бернадеті;
ЗАЧАТТЯ НЕПОРОЧНЕ — це Вона!

Спішать у Люрд з усіх сторін до неї
Паломників мільйони другий вік.
Могутнє Аве понад Піренеї
В простори лине співом людських рік.

Вночі і вдень свічок воскових морем
Горить палка подяка небесам.
В важкій задумі снять ліси і гори,
Де появилась Діва пастушкам.

Стрімкий собор змагається з верхами
І пнеться в небо світле, голубе,
Хвалити Бога мольбами, піснями,
Що нам на землю знов послав Тебе.

Летить у світ про чуда в Люрді слава,
Радіє сонця гарфа золота.
Вітай між нами, добра і ласкава,
Пренепорочна, Діво Пресвята!

1975

НЕ ПЛАЧ, РАХИЛЕ

О, Мамо моя, віковічна Рахиле!
Не плач на роздоллях кривавих пляхів.
Насліддя твоє загибає похиле
У ярмах неволі московських катів.

Ростуть яничари нові з партквитками,
Лакеї та слуги з хребтом ковили,
Без сорому й чести з твердими лобами,
Безславні, нікчемні руснаки й хохли.

Степів запашних, розпросторених, руто,
Де вільно гуляли козацькі сини, —
Рости ворогам не хліби, а отруту,
Щобдохнули в муках пекельних вони.

Роди їм гієни, пантери, шакали, —
Вожді хай жажнутья в червонім Кремлі,
Щоб шарпали, дерли зубами і рвали
Усе, що московське на нашій землі.

Роди нам Петлюр, Коновальців, Чупринок,
Щоб гнівом вергали в обличчя катам,
Ішли, як герої, на вічний спочинок,
Зірками засяли майбутнім вікам.

Плоди не сексотів, партійних “шпіонів”,
Продажних Іуд і невірних Томів,
А звивистих зміїв, метких скорпіонів,
Щоб ссали товставі карки москалів.

Помнож заповіти Місійного Сина!
Хай Божої Правди лунають стихи!
Розіпнеться в муках, як виб'є година,
За наші важкі, непрощенні гріхи.

Воскресне тридневої смерти з могили,
З ним жертви мільйонів, замучених, тлів.
У бій поведе він уярмлені сили,
А воля хай сонцем засяє! Амінь.

1976

ВИФЛЕЄМСЬКА НІЧ

Розпустила нічка срібних зірок поли,
Сповіла ніжненько все спокійним сном.
Заніміли в тиші пагорби і доли, —
Світ відпочиває під небес крилом.

Понад Вифлеємом палахка зірниця
Землю осяває вісткою з вишин, —
Бога Слово родить Пресвята Дівиця,
Для спасіння людства від важких провин.

Зглянься, Божий Сину, на руках Марії:
Над моїм народом розпадись, тюрмо!
Зоре вифлеємська, надсилай надії,
Щоб кайдани спали й каторжне ярмо.

1976

ВЕЛИКДЕНЬ

Христос воскрес! Звершилась перемога.
Добра над злом. І світла — в темноті.
Прослалась зоряна до неба всім дорога,
Усім, хто йшов з Тобою, віддано в житті.

Нестримна радість, невгомні співи
Громами крешуть рать ворожих лав . . .
Він кров'ю змив гріхи Адама, Єви —
І сам воскрес, смерть смертю подолав!

Христос воскрес! В тривозі фарисеї.
Не вбили правди в горні хресних мук.
Тремтить Пилат, бо відсахнувся від неї;
Не змиє крові з винуватих рук.

Як змовкне людський рід, — бурхливе море
Зведе воскресну пісню до небес.
І відповідь відлунять скелі-гори,
Ліси, гаї . . . Воістину воскрес!

Христос воскрес! Роздзвонює **невпинно**,
Дзвенітиме нащадкам і вікам!
Замучена, воскреснеш, Україно,
На славу Бога і ганьбу катам!

1975

IV. ПРИСВЯТИ

БЛАЖЕННІЩОМУ ЙОСИФОВІ

Вітай, Блаженний Велетню наш, Кардинале!
Провіснику доби, запалюй нам світла!
Людство розтерзане і неповстале, й кволе,
В кромішню пекла тьму ведуть вампіри зла.

Коли нарід знедолений ярмом неситим,
Коли в безвірстві тонуть дочки і сини —
Ти, пастир наш, з чолом ясним, відкритим,
Пішов на прою з насильством царства сатани.

Пройшов мости хиткі, що смерть з життям лучили,
Не створить їх мара, ані кошмарні сни, —
Крушились ребра, рвались від ударів жили,
Пилатів присуд-глул і крик катів: “Розпни”!

Тортури й каторга життя числили днини,
Сталили волю в твердь, дух вірою палав,
Ти на руїнах правди, гідности людини,
Любови храм прощеним серцем будував.

В північну даль лягла призначення дорога,
Важких хрестів, стрімких, нескінчених Голгот . . .
І Ти її пройшов, дійшов найближче Бога,
Через терпіння до блаженств святих висот.

Вітай, Верховний, любий наш Архисерею!
Лишись назавжди в вірних, відданих серцях.
Вогню нам дай, новітній, рідний Прометею,
Що святістю горить у вічності сонцях.

Вогню незгасного, ласк віри пресвятої, —
Не піде Твій нарід у чорне небуття!
Зроби нам душі перлами води живої
На змаг до вільного і вічного життя.

28 череня 1968 р.

ВОГОНЬ

Тарас поставив слово на сторожі,
Кассандра-Леся будить кріпака.
Ніхто раба зі сну звести не може —
Дарма лунає “Не пора” Франка.

Іде назустріч бистрий ум-учитель,
Вогонь вливає в недолугу кров.
Це мудрий розум, вдумливий мислитель —
Спартак новітній, провідний Донцов!

Веде прозрілі маси за собою
На прою, примхливій долі всупереч.
Дає на бій наймогутнішу зброю,
Незламний символ правди — “Хрест і меч”!

З народу надрів родяться титани.
Рве очайдушний уперед бурун!
“Нема рабів. Є люди і тирані”! —
Гартує меч прославлена ОУН!

Громами рине — в море сліз, донині!
В гнізді здригнувся кровожерний сич.
“Народам воля, свобода людині”! —
Долає пільму сонцесайний клич.

Плодами вкрилось нездоланне діло.
Ростуть когорти з твердістю дубів.
Донцов — пожар, яким заготіло!
Сталить у націю пробуджених рабів!

1973

МУДРЕЦЯМ

У душу б'ють громами буревії,
В скорботне серце — стріли блискавок,
Повзуть безногі, стоголові змії
І тьмянна темрява жадних п'явок.

Блукає правда, гнана, безпритульна,
В бездонні ночі, в мороці п'тьми, —
Брехня облудлива і богохульна
Всім мудрецям затьмарила уми.

Де ж ви, предтечі, генії, пророки?
Погас надхнення Богоданний пал?
П'явки з вас крові виссали потоки,
А над тілами гне хребет шакал?!

Чи страх підтяв до лету ваші крила?
З вишин нема святого вороття . . .
За мовчанку зміїна, чорна сила
Рабам дарує немічне життя.

Предвічна правда подолає злобу!
Лунає гомін янгольських пісень . . .
Вже мироносиці спішать до гробу
У воскресіння світанковий день!

1973

ДО 60-РІЧЧЯ ЯРА СЛАВУТИЧА

Орлом бистрокрилим ти знявся під хмари,
Над обрії дальні, в широкі світи.
А на Україні, неначе примари,
Шаліють, шугають червоні кати.

І серце занило з пекучого болю,
Забилося з жалю, із туги притьмом . . .
Колись автоматом виборював долю,
А тут, на чужині, невтомним пером.

Оаза і Спрага, палкі Правдоносці,
Співає і колос під Гомін віків;
Ясний Масстат підняли меченосці, —
Трофеї вбирають у лаври вінків.

У Мудрощах мандрів розгін б'є крилатий.
Зібравши з планети проміння скарбів,
Свій дар укладаєш, чуттями багатий,
В народну скарбницю — в надбання віків!

Ти всіх орачів, Завойовників прерій,
Підніс до геройства і слави верхів,
Бо серед чужих ритуалів, містерій,
Задержали рідними дочок, синів . . .

Ти матірну мову в тяжке лихоліття,
Пірнаючи в рідних джерел глибочинь,
Знанням очищаєш з московського сміття,
Щоб сонцем сіяла в серцях поколінь.

Шуми ж нелинь-дубом дебелим, херсонським,
І путь свій тернистий проторюй трудом.
Палай смолоскипом, стовпом вавилонським —
Крізь ночі пробоем простуй напролом!

1978

МИСТЕЦЬ

Сергієві Яременкові

Акермансько-херсонські, південні степи
Простелились пухким оксамитом у душу.
Щебетали пташки раннім ранком: “Не спи!
Неси пісню в незбуджену глушу”.

Кобзу батьківську в спадщину взяв духову,
У дебелі, чесотні, не наймитські руки,
І пішов у добу вогняну, громову,
На скитання, страждання і муки.

Ти віддав їй і розквіт, і розпал життя,
Полюбив, покохав гомінку, злострунну.
— В батьківщину немає тобі вороття! —
Чуєш вістку нещадну, відлунну.

Ти злинаєш душею в омріяних снах,
В слободу рідну, в батьківське Старо-Козаче,
І блукаєш слідами дитинства в степах,
Припадаєш і жалісно плачеш.

Поринаєш в козацьких могил сивину,
П'єш джерел кришталеві, нетлінні струмочки,
Щоб в надхненні з них пісню свою чарівну
Нанизати у росяних перел шнурочки.

Жайвороном степів, соловейком дібров
Тчеш треляжку, тендітну, тоненьку мережку
І гаптуєш душею зразки молитов,
Від землі до Всевишнього стежку.

Як назвати тебе в пустирях чужини?!
Вогненосним, завзятим, твердим Прометеем?
Чи в тернинах колючих, ціпких цілини, —
Ніжним, мрійним, надхненим Орфеем?!

Едмонтон, 21 березня 1973 р.

ТВІЙ УСМІХ

Дружині

Він цвів весняно в зимові морози,
Був ясним сонцем у похмурі дні,
Веселкою в бурхливій, зливній грозі
І сльивою зір в північній даліні.

Пив полум'я надхненного горіння,
Бальзамом лився в горно творчих мук,
Спокоєм, співом, шепотом моління,
Теплом ласкавих, материнських рук.

Вже сніжить старість полинялі скроні,
А неміч гасить кволий серця пал.
Чи простягну благаючи долоні,
Як задуднить за мною смерти чвал?!

Прощай, прощай, дочасно-щасний світе!
Барвисті мрії юних, буйних літ!
Згасає серце смутком оповите,
Безплідно, марно в'яне другоцвіт.

1976

БІЛІ СЛЬОЗИ

Дружині

Ронять білі сльози яблуні зелені,
Падають сріблисті пелюстки в моріг —
І хвилюють душу спалахи надхненні,
Спомини минулих, пройдених доріг.

Яблуні гіллясті, крони кучеряві!
Вам радіє сонце й зоряна блакить,
Росяні світанки, вітерці ласкаві,
Процвітання щастя — коротенька мить!

Радість родить смуток з кожною весною,
Білими сльозами схлипують сади.
Відцвіли, кохана, ми також з тобою,
А які лишили по собі плоди?!

1976

СИРОТА

*Ярославі Болахівській
в день вінчання*

Коли боїв криваві гаснули вогні,
Червона пекла розпряглась сваволя,
Ти світ побачила жорстокий в чужині,
У вічності твоя писалась доля.

Що вирвала із кігтів диких москвича,
Бесильними Всевишнього руками?
Малесеньке в розлуці з батьком дитинча,
В розпачливім тремтінні серця мами.

І ви пішли утрьох, рятуючи життя,
В заокеанські землі пребагаті.
Сліди кричали: "Вам не буде вороття
До рідних, батьківських, святих пенатів!"

Мов ма'чуха, вас привітала цілина,
Тобі росли до лету щойно крила . . .
О, доле, доленько! Ти злюща, навісна!
Магусю смерть ненагла підкосила.

Вітри припали з жалю до землі крильми,
Замовкли з дива, занімали грози, —
Засмучена сестра сирітськими слізьми
Сестрі-сирітці сушить скорбні сльози.

Не буйність юности під матері крилом,
І не трояндові п'янливі мрії, —
Наука й праця, в поті зрошеним чолом,
В'ялили холодом у зародках надії.

Сестри і матері незбагнені серця,
Чеснот і віри крицею твердиня
Під оком батенька, самотнього вдівця,
Ти хоч мала, — та люблена газдиня.

То ж бережи, Василю, даний небом дар
У день святий вінчання і причастя!
Хай райдужно, в земнім житті з-під хмар
Цвіте, весь вік не в'яне ваше щастя!

Едмонтон, 2 вересня 1972 р.

ДИСОНАНСИ

Д-рові М. Снігуровичеві

Усмішка — соняшна лелітка —
І блиск із хмарного чола.
Ласкава лагіддю лебідка —
На злуках брів безжалісна стріла!

Ідка іронія, колюча,
І приязні розніжена весна.
Ущипливости гра болюча,
І ніжна співчуття струна.

Чар чемности у білих рукавичках,
І самопевности тверда рука.
Слів тонкість вишукана, в звичках,
І соковитий дотеп мастака.

Погідність духа немінлива,
Глибінь бездонна серця доброти.
Не вбила доля вередлива
Ні хисту пал, ні віри повноти.

Ти — як вояк на полі бою!
Бистринь ума вилонює момент.
Не подолавши біль без болю,
Кривавим скальпелем троциш уцент.

29 квітня 1972 р.

ДРУГОВІ

Зіновієві Задорожному

Де шукати твої могили?
У яких несходимих лісах?
Може звірі під зорями вили
На пожовклих, упівських кістках?

Чи у чистому, плідному полі,
В споловілих, високих житах
Впав сп'янілий нектарами волі,
Що співав ти в повстанських боях,

Де натружені руки дівочі
Жали жито, в'язали снопи —
Затулили твої чорні очі,
Як дзвонили скорботні серпи.

Пелюстки диких маків чудових
На могилі не гаснуть роки.
А рубіни пролитої крові
Паленітимуть довгі віки.

Сонце волі над звільненим краєм,
Любий друже, хай сниться тобі.
Знай, ніколи в серцях не вмирає,
Той, хто впав за нарід в боротьбі!

1973

ДРУГОВІ ІВАНОВІ ЛАГОЛІ

(До 50-річчя з дня народження)

Пішов у юність ранню доброхіть
Таємними, підземними стежками, —
За кривди вдіяні важкі століть
Змагались мужньо, сміло з ворогами.

У багрі заграв, громових вогнів
Кувалось людство, гартувалась доля,
А ти п'янів у млі їдких димів, —
Вмивалась росами світанку доля.

Брунатні хмари заходу на схід
Котились жаху гомоном світами . . .
Спинили твій невтомно-бистрий хід
Колючими концтабору дротами.

Не смертним смертних міряти буття!
Це Провидіння сиві декалоги,
Що з кігтів смерти вирвало життя
І повело на дальні в світ дороги.

В заокеанській, дикій чужині,
Не згасла зірка провідна, єдина,
У темні ночі та імлісті дні
Горіла ярко: "Бог і Батьківщина".

Ти був і є, і будеш кожну мить
Там, де зове настирлива потреба,
Любов до діл спалахує, горить,
Немов гряде наказ нестримний неба.

Живи для нас ще других стільки літ,
Будь мужем, батьком прикладним родини!
Нехай гуде продажний, лютий світ, —
Борись за волю й славу України!

Едмонтон, 1 жовтня 1972 р.

М. МИКУЛЯКОВІ

Хоч ростом ти низенький,
Та духом великан!
Для тебе, мій сивенький,
Цей дружній вірш-пеан!

Пили ми із тобою
У Ріца пінне пиво . . .
Був СУМ-у головою
І вів його — на диво!

Безжурно проживали
Думками все багаті,
Цемент важкий мішали
В єпископській палаті.

Світили бутафорні
Нераз для нас ляпади,
Артисти з нас моторні, —
Аплявдів водоспади!

Минулося . . . Сумую,
Що розлучивсь з партнером.
Я паркани малюю,
Ти вивчивсь — інженером.

У тебе в другоцвіті
Катрусенька-дружина.
Які лише є в світі,
Вона майструє вина.

Зайшов до вас в гостину,
Це пам'ятна година . . .
Просили йти "вдолину" —
Там вина, вина, вина . . .

Розв'язуй аж до неба
Проблеми всі житейські,
Бо чуда тут не треба,
Як в Кані Галілейській.

Цей дружній жанр — мов гомін,
Проста його структура.
Прийми на вічний спомин
Від друга Дана Мура!

1 березня 1974 р.

МАРІЯ М. Р.

Твій щирий, ніжний усміх на устах
І очі, сяючі та променисті,
До щастя стелять, прокладають шлях
В казкові, мрійні далі золотисті.

Де шепоти і шелести шипшин,
Блакитна баня небозводу,
Жевріють жемчуги жаркі жоржин,
А райдуги нагнулись дугами у воду.

Не нам тим шляхом спільно, щасно йти
І пити чар, п'яніти до знемоги . . .
Дарма! Я знаю добре, краще знаєш ти, —
Ніколи нам не зійдуться дороги!

15 вересня 1974 р.

РОКСОЛЯНИ РОСЛЯК

Коли б Тичиною я був,
Я йшов би сміливо в поети.
Твій спів, що я сьогодні чув,
Назвав би “соняшні клярнети”.
Коли б Тичиною я був . . .

Слова крилаті — не мої
Назвати спів твій так — чудово!
“Сміються, плачуть солов’ї” —
Олеся знов чарує слово.

Мене громи ростили з хмар
І не надхнули мовним хистом.
Назву твій спів — небесний дар —
Ще й “перламутровим намистом”.

Едмонтон, 5 листопада 1972 р.

МОЛИТВА КОХАННЯ

*Маркіянові й Тетяні Когутам —
у день вінчання*

Поведи мене в світ тасмничий, чудний, —
В ньому очі твої — зіроньками,
Усміх — чар весняний,
Сонця цвіт золотий
Розливає медочок устами.

Поведи мене в світ чародійних казок,
Там, де радість яскріє рососою . . .
Рине щастя струмок,
Свій барвистий вінок
Піднімає веселка дугою.

Поведи мене в світ, де в тінистих гаях
Розцвітають трояндіві мрії,
Там у райських садах,
На розлогих ланах
Половіють плодами надії.

Поведи мене в світ солов'їних розмов,
У розмаяну гру водограїв,
Де сп'яніла любов
П'є нектари віднов
У блакитному небі безкраїм.

Поведи мене в світ, де пестливий вітрець
Розвіває тужливе зідхання,
Шепотінням крилець
У святині сердець
Промовляє молитву кохання.

8 липня 1972 р.

ЛЮБА

Гірський, кришталевий струмочок
Віжить від соснових лісів,
Це Люби дзвінкий голосочок,
Її жайворонковий спів.

О, Любо, кохана дівчино,
Ти мариво мрійних ночей!
Моя щебетлива пташино
З блакиттю ласкавих очей!

Іскряться струмкові кришталі
Задивлених в небо лісів,
І уст малинових коралі
Сочать найсолодші з медів.

О, Любо, кохана дівчино,
Тебе над усе полюбив,
Тобі, щебетлива пташино,
Я серце своє залишив!

Ввіллю кришталевий струмочок
У спрагле серденько, жадне,
Зіп'ю з уст солодкий медочок,
Моє пташеня чарівне.

О, Любо, кохана дівчино,
Співай про страждання моє,
Виспівай, небесна пташино,
Окрилене щастя своє.

1973

ОЛІ ДУХНІИ

В день народин

Ні, не для тебе знань верстви глибинні
І розуму тверда, холодна сталь,
Заводити мотор, вести машини,
Спиняти час і наближати даль.

Принадністю змагася з весною,
Твій усміх — сонця золотого цвіт.
Тобі судилось юною красою,
Спивавши чари, дивувати світ!

Твій погляд теплий, осяйний, іскристий,
Замріяних, агатових очей, —
У ньому день погідний, променистий,
І непроглядна чорнота ночей!

Даремний опір їх міцним тенетам.
В зіницях блиски схрещених шабель.
Надхнення творче, пал, екстаз поетам
І скульпторам завершений модель.

Тож куй життя свого надійну долю,
Пташини щастя не втаємниж снам.
Любов у серці защемить до болю —
Нема сердець, що не відкриють брам!

8 червня 1977 р.

МАР'ЯНА

Усмішка сяйвом соняшним сповита,
Розкрилені куточків тайники.
Слів мова солов'їна, соковита.
Уста — троянд тендітні пелюстки —

Скрізь розливають аромат медовий:
У полум'я спалахує їх жар,
В'юнким вогнем вливається до крові
І родить спрагу — спити той нектар!

Синь світла неба — очі бірюзові,
Між віями волошок квіточки.
О, скільки щастя, радості в любові,
І щедрість ласк розсипали б зірки!

Чому в душі тривожу спокій вами?
Від хвилювання серце знемага . . .
— Вони для тебе мрійними лиш снами! —
Глумиться в грудях реготом снага.

Замріяв зайву розказати казку,
Про радість райдуг в хмарні, сірі дні . . .
Вам, очі, вдячний за велику ласку —
Світ потонув у синій глибині!

1975

ТРЬОМ СИНАМ

*Володимирові, Юркові
й Романові Тарнавським*

Сини мої, вродливі соколята!
Вас народила, діти, чужина,
Привітна, щедра і багата.
Ви не вростайте в неї, бо вона

Не ваша прадідівська батьківщина.
За горами й морями, сирота —
Уярмлена, невільна Україна,
Вам рідна мати, дорога, свята.

Знання черпайте із джерел криниці
Та віру в Бога в серці бережіть.
Гартуйте волю твердотою криці,
Любов до рідного — в незламну міць!

Вирощуйте кріпкі, широкі крила,
Щоб соколами знятися у вись
Над обрії, над прадідів могили, —
Творцю небесному служителі колись.

У слід ступайте діда дорогого!
Не покоровсь принадам чужини:
Боронить твердо Вірую святого
Свого народу, церкви й давнини.

Ростіть, сини, в добробуті на волі,
Дебелими, твердими, як дуби,
Чужим вітрам стійкі, чужі сваволі,
За рідний край жагучі боротьби.

Едмонтон, 7 січня 1977 р.

ТРУНИ

Пам'яті друга Дмитра Ількова

Ні, не ридайте ревно, серця струни,
І не жалійте жалібно, жалі!
Нестримним рядом ринуть труни, труни . . .
Відходять віддано до надр землі.

У них — близькі та рідні, найдорожчі,
В них — друзі, подруги дитячих літ,
Щоб стати прахом, спелити моці,
З яких би ясно розгорівся цвіт.

Коли за вами, відходячі труни,
Покотить рядом і моя труна,
Обірвані замовкнуть в серці струни —
Чия заплаче по мені струна?

1974

Пошилася Когут в сатирики-поети,
Б'є Бабая та Ікера, та Ека по перу;
Щоб перегнати їхні бистрі естафети,
Припнула хвіст пругкий собі до спини кенгуру!

Не когута — плеската курочки голівка
Важким, витким хвостом все трощить на виду.
Кокарда не нова, а витерта ганчірка.
Кого ж вона пасе? Людей чи череду?

Не перескочиш, курочко маленька, Зою!
Не доженеш і не доскочиш мудрих Макарів!
Хай курява густа знялася над тобою,
Вона з десятка кенгуру позичила хвостів.

1974

ТАК!

Присвячено упорядникам

Нехай! Не бистрий я до *Естафети*,
Та *Гомін* гомонить мої пісні.
А в *Слові*? Вибрані Юрком поети . . .
Не прагни, Муре, навіть уві сні!

Захланно Юрій стереже ворота,
Полонить тінню батька він світи.
Не буде в нім бандерівська біднота:
Свої східні зводить він мости.

Ти ж, Яре, майстре рими і структури
(Твоя тверда мозоль, що я поет),
У мене вбачив обрії Сосюри,
Почув Тичинин *Соняшний клярнет*.

Хай нехтує і зневажає *Слово*,
На горло тисне хитрий Гаморак.
Тебе чудова, солов'їна мово,
Боготворю й без *Слова* славлю. Так!

1976

З М І С Т

Дан Мур (1914 - 1978) — стаття Яра Славутича 5

І. ДРУГОЦВІТ

На старість жити спомином?	11
До Музи	12
Листопад	13
Другоцвіт	14
Життя	15
Каштани	16
Жаль	17
Яблука	18
Осінні дні	19
Осінне	20
Бабине літо	21
Гультьай	22
На схід	23
Храм туги	24
Котяться спомини	25
Зимозмаг	26
Зима	27
Маляр	28
Вдячність за подяку	29
До мислі	30
Конвалії	31
Мій біль	32
Початок кінця	33
Скін	34
В'язень	35
Вічність	36
Сон	37
Димні далі	38
Час	39
Гороскоп	40
Думи	41
Щастя	42
Волошки	43
Поверни щастя	44
Ніягара	45
У путь	46
Хвилі розпливчастим золотом	47
Людині	48
Пейзаж	49
Маки	50
Віра, Надія, Любов	51
Жаль, Білокорій	52
Плавба	53
До вітру	54
Горошок	55
Вирій	56

Соняшникові	57
Квітка щастя	58
Терпіння	59
Тихий океан	60
Провесінь	61
Привіт весні	62
Весна	63
Весняне	64

II. СУЧАСНІСТЬ

Сучасність	67
Одержимі	68
Морозові	69
Монумент	70
Твердь	71
Ностальгія	72
Свідомість	73
Мамі	74
Мово, рідна мово!	75
Каліки	76
До критиків	77

III. РЕЛІГІЙНІ ПОЕЗИ

Богородиця	81
Людській Матері Божій	82
Не плач, Рахиле	83
Вифлємська ніч	84
Великдень	85

IV. ПРИСВЯТИ

Блаженнішому Йосифові	89
Вогонь	90
Мудрецьям	91
До 60-річчя Яра Славутича	92
Мистець	93
Твій усміх	94
Білі сльози	95
Сирота	96
Динонansi	97
Другові	98
Другові Іванові Лаголі	99
М. Микулякові	100
Марія М. Р.	101
Роксолянці Росляк	102
Молитва кохання	103
Люба	104
Олі Духній	105
Мар'яна	106
Трьом синам	107
Труни	108
Зої	109
Так!	110

